

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	—	—	—	—	6 korona	—	fillér
Félévre	—	—	—	—	3	—	—
Negyedévre	—	—	—	—	1	—	50
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre	—	—	—	—	4 korona.	—	—
E-yes szám ára 20 fillér.							

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyilttér sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

A vasutasok sztrájkja.

Az összes vasuti hivatalnokok és alkalmazottak a múlt szerdán reggel 8 órakor sztrájkba léptek és beszüntették a munkát a vasuti vonalakon. A podgyászszal és emberekkel megrakott vonatok az adott időben nyílt pályán megállottak, a mozdonyvezetők kieresztették a gőzt és a vasuti közlekedés egy pillanat alatt beszünt. El lehet képzelni azt a meglepetést, melybe az utazóközönség jutott, mely erre az eshetőségre távolról sem volt elkészülve. A vasutasok mozgalmáról és elégedetlenségéről mindenki tudott ugyan, de a sztrájk kitörését legfellebb május közepére várták, sőt a legtöbben lehetetlennek tartották.

A meglepődött utazóközönség az ország több pontján elkeseredésében fenyegetőleg lépett fel a vasutasok ellen, s követelte, hogy tovább folytassák az utat. Itt-ott véres összeütközésekre is került a sor. Igen sokan lakhelyüktől távol, idegen és ismeretlen helyekre szorultak és vagy kénytelenek voltak ott vesztegelni, vagy igen nagy költséggel térhettek vissza otthonukba.

Kiszámíthatatlan, milliókra menő az a kár, melyet ez a sztrájk úgy az államnak, mint az ország közönségének okozott. Ugy a fővárosban, mint azokban a városokban, melyeket a vidék lát el, rendkívül megdrágultak az élelmi szerek. Tiz-

szuszosos árt is kell fizetni. Sőt a fővárost egyenesen éhinség fenyegette.

A nagyközönség már hónapok óta élénk érdeklődéssel kísérte a vasutasok mozgalmát és kívánta, hogy követeléseik, ha azok jogosak és méltányosak, teljes kielégítést nyerjenek. Sőt a tömeg úgy szólván az ő pártjukra állott. Ez különben lélektanilag indokolt dolog és száz eset közül kilenczvenkilencben úgy szokott lenni, hogy a közönség a hatalommal szemben mindig a gyengébb felet veszi oltalmába, még akkor is, ha nem az ő részén van az igazság. Így történt itt is. Mióta azonban a sztrájk kiütött, lohadt az érdeklődés, sőt ma már a vasutasok ellen kezd fordulni a közhangulat. Ez nem is esuda. Hiszen ama milliókra menő károkat, melyeket tettökkel okoztak, a közönség fogja viselni. Nemcsak azt, amit a sztrájk eme szomorú napjaiban kiad a zsebéből, de az államnak okozott veszteséget is.

Bárminő jogosak és méltányosak voltak volna is igényeik, eddig a határig nem szabad volt menni. Tiltja ezt a hazafiság, mert ugy egyesek, mint testületek tartoznak véres verejtékek, sőt nyomor árán is munkálni a hon javát. Más tekintetből ez a szocialista találmány nem művelt emberek kezébe való fegyver, már pedig a vasuti tisztviselőket ilyeneknek szoktuk tartani.

Jogos és méltányos kívánságuk elérésére más eszközök is vannak, a melyek nemesek, tisztességesek és mindenkinek a rokonszenvével találkoznak. Ott van a parlament, ott a világsajtó, mely erejében ma már olyan ellenállhatatlan, hogy le nem győzhetőnek képzelt akadályokat is képes elhárítani. Es ott van maga a nagyközönség, melyet ezzel az eléggé meg nem gondolt tényvel nem szabad volt a vasutasoknak maguktól elidegeníteni.

Teljesen meg vagyunk győződve, hogyha követeléseiket egyelőre nem is teljesíthette volna a kormány, azok rövid időn belül mégis el lettek volna érve. De mi következhetik most? ... Tudvalevő dolog, hogy a vasuti tisztviselők és alkalmazottak közhivatalnokok, a sztrájkjuk tehát nem nézhető azon a szemüvegen, melylyel egyes munkásosztályokét szokás elbírálni, kik nem a köznek, hanem magánosoknak állanak szolgálatában. Nem nagyon esudálatos tehát, ha akciójuk a hatalom részéről reakciózt szült, mely saját tisztviselőinek engedetlenségét látja ebben a tettben. A sztrájk elfolytására irányuló szigorubb rendszabályokra korántsem szabad tehát ráütni az erőszak bélyegét, hanem azt a törekvést kell benne keresni, melyet jogállamban a közrend, a közszabadság és az állam tekintélyének fentartása igényel.

Ha az ilyen tények nem vonják

TÁRCSA.

Séta a természetben.

— Irtó: Szt. Albert. —

A fák rügyeznek, a virágok elődugják apró fejcskéiket a földből, a nap áldólag terjeszti szét meleg sugarait, a természet benépesül újra, vig madárdal zeng a légtérben, a kis méh szorgalommal szedi a mézet az apró virágokból és . . . és őszkor ismét megszűnik minden, vége szakad mindennek. A természetben örök egyformaság uralkodik; az őszi hervadást feledtetni a jövő tavasz, viszont a tavaszi virágról az őszi hideg szellő viszi messze az elvárgó tleveleket. A tavasz szellője érzelmeket táplál, életkedvre hangol, az őszi illat oly igen emlékeztet a halálra . . . az elmúlásra.

Tavasz van! Mosolygó derűs tavasz, akárcsak az ifju álmok . . . míg el nem következik a felébredés, míg az ég azurját felhők nem borítják, elfövedve előlünk a szép

kék eget, elnémitják a madárkak vidám csicseregését . . .

De most még az ég oly tisztán, oly édesen mosolyog, mint a fiatal ara, midőn vőlegénye közelében érzi magát.

Szeretitek-e ti a természetet, az „Isten templomát,” oh, ha tudnátok, mennyi gyönyörben részesíti azokat, kik vonzódnak hozzá, bizonyára szeretnétek őt. Voltatok-e valaha a nagytermészet műhelyében? Láttatok-e már a felséges tüneményeket, mik abban lejátsszódnak?

Jertek velem a szabad természetbe ez ébredő tavasszal, forgassuk egy kevéssé ezt a nagy könyvet, hol „az Istenség képe leírva vagyon.” Jertek, óh jertek velem!

Mosolygó réteken jártam, tarka virágot kötözve füzérbe, hallgattam a csermely enyelgését a parti virággal, hallottam a madarak énekét az erdő felhomályában és mindezek csodás dolgoknak tetszettek nekem.

A réten járva a csermely selymes partján virágot szedtem jó anyám sirjára. Szép

kis esokor volt már kezemben, mikor leültem, hogy összeközzem. S im esodákosodája, egy kis méhe közelembé jöve így szóla nekem:

— Ember! ne légy kegyetlen. Nézd! a természetben minden a tied, az Úr, az Alkotó mindent neked adott. Az erdő vadját, fát s virágokat. És nézd ez egyszerű virágok, melyek most öledben fekszenek, azok a rétnék éke, nekünk eledel. Ne foszsz meg tőlük, hagyd őket itt nekünk. Éltek csak rövid s még azt is megirigyled, sietteted a pusztulásukat. Kegyelmezz ember a rétnék és nekem, hadd itt az ő ékét, s az én eledem!

Igy szólt a kis méh és tova repült. Gondolkozni kezdtem a mondottakon s bensőmben igazat adtam neki. Mi mindennel bír a földi ember és mégis, mi minden kevés neki. Leszáll a föld mélységés ölébe, felemelkedik a fellegek fölé, Isten közelébe, megostromolja a mérhetlen eget, hadat üzen az égi hadseregnek. S ha mindent bír már,

maguk után a megfelelő következményeket, minden jogrendnek vége az államban, készen az anarchia.

Városunkban a strájk kitörése óta élönken tárgyalják az esetet, sőt ugyszólván kizárólag e felé fordul az érdeklődés. Mindenki kíváncsi a legujabb hírekre és őszintén óhajtja a békés kibontakozást. Aggodalommal nézi, hogy ezer meg ezer család veszítheti el kenyerét, olyanok is, akiket az ilyen esetekben alkalmazni szokott kényszer erőszakolt bele a strájkolásba és az elvállalt szolidaritás tart vissza attól, hogy munkába lépjenek. Másrészt irtózik még gondolni is azokra az esetleges szerencsétlenségekre, melyek a visszavonás nyomába léphetnek.

Nem akarja ugyan senki a művelt vasuti tisztviselőkről feltételezni, hogy az anarchia karjai közzé vessek magukat és hisszük, hogy a tisztességes kibontakozás útjáról egy hajszálnyira sem fognak letérni, de e bizalom előlegezése mellett is félti a közönség a saját életét s a teljes békesség beálltáig nem fog merni a vasutakra lépni.

A kormány műszaki katonákkal láttatja el a szolgálatot, míg a kibontakozás útját meg nem találják. Városunkba vasárnap éjjel 1 órakor érkezett be Budapest felől az első műszaki vonat, melyet katonaság vezetett. Az éjjeli idő dacára sokan mentek ki az állomásra, oly nagy volt iránta az érdeklődés, mintha soha se láttak volna vonatot bejönni. Másként azonban a város közönsége teljesen csendes. Pro és kontra pertraktálják az ügyet, de semmi izgalom nem mutatkozik. Mindazonáltal a hatóság intézkedett, hogy esetleg valami non putarem be ne következhessek. A vasuti állomást katonai kirendeltség őrzi, az ügyel fel a vonalakra is, hogy a sinek teljes biztonságban maradjanak.

Ezt a műszaki vonatot, mely

vasárnap éjjel érkezett hozzánk, szombaton reggel indították el Budapestről, szombaton estére itt kellett volna neki lenni. Csaknem másfél-napi késedelemmel jutott el rendeltetése helyére. Szólnokig minden akadály nélkül jött, itt azonban fel voltak szedve a sinek, sőt a vasutasok és a katonaság közt véres összeütközésre is került a dolog.

Semmi sem illusztrálja jobban azt az erőszakot, melyet a strájkolók a békésebb szelleműekkel szemben alkalmazásba szoktak venni, mint azon kvalifikálhatatlan tett, hogy a szolnoki állomásfőnököt, aki munkába lépésre hívta fel a strájkolókat és egy mozdonyvezetőt, aki munkába akart lépni, agyba-fejbe verték.

A strájk a képviselőházban.

ápr. 21.

A képviselőház f. hó 20-án tartott ülését több ellenzéki képviselő javaslatára pártközi konferencia előzte meg, de békés megoldásra nem vezetett.

A képviselőház ülésén Hieronymi miniszter kijelentette, hogy a strájkolók megszegtek esküjüket, a midőn a munkát abbahagyták. — Lelketlen izgatásnak áldozatai. A gyűlés megtartását azért sem engedélyezte, mert annyian akartak feljönni, hogy a közlekedés megakadt volna. Ezután azt bizonyította, hogy a vasutasok fizetése a javaslat szerint jobb, mint az állami tisztviselők fizetése. — Tisza kijelentette, hogy a strájkolók büntetendő cselekményt követtek el, nemcsak kötelességsértést. A kormány nem engedhet, bár meddig tart is a strájk, mert el ment a végső határig. Azokat a strájkolókat azonban, akik még most visszatérnek a munkához, büntetés nem fogja érni. A kormány, amely e kérdésben szolidaris, ha kell szuronyokkal is helyreállítja a rendet.

A strájkolók legnagyobb sé-

relme az, hogy a midőn a vasutasok kérelmezték legelőbb a fizetésjavítást és legutoljára fogják megkapni, akkor nem akarják a tervezet szerint az altisztek fizetését egyenlősíteni a posta altisztek fizetésével. Hir szerint kezdetben tapintatlanul jártak el a vasutasokkal szemben és nem voltak kellőleg tájékozva azok összebeszéléséről és szervezetéről. — Később ezt a hibát a kormányzat tulságos erélylyel akarta helyrehozni, a midőn a Zágrábból érkező vasutasokat a tolonczházba küldte és a gyűlés megtartását megakadályozta. Majd szelidebb hurokat pengettek, a strájk vezéreivel alkudozásba bocsájtkoztak, sőt folyó hó 22-én megengedték azt, hogy nem gyűlést, de értekezletet tarthassanak.

Budapesten kezdetben a hangulat a strájkolók mellett volt. De most már, midőn a fővárosban minden üzlet, kereskedelem szünetel, az élelmi cikkek fogyatékán vannak és a drágaság napról-napra nő, a hangulat a vasutasok ellen fordult. A kormány, dacára, hogy több rendbeli miniszteri tanács volt, a melyen a strájk vezéreivel tárgyaltak, nem akarja a fizetés-tervezetet módosítani. Tisza gróf kijelentette, hogy ha szombat estig megegyezés nem jön létre, az összes strájkolókat elbocsátják a szolgálatból és új munkaerőket fogadnak fel.

E czélből a közlekedési kormányzat megtette intézkedéseit arra nézve, hogy a forgalmat más munkaerőkkel berendezesse. Felhívást bocsátott ki aziránt, hogy azok, akik vasuti szolgálati teendőkhöz értenek, nyugdíjazott vasutasok stb. jelentkezzenek szolgálatra. Ezenkívül azok, a kik a katonaságnál vasuti alkalmazásban voltak, berendeltettek szolgálattételre. Az így jelentkezettek száma, vett értesítés szerint, már is 5600-ra tehető, bár mi e számot túlzottnak tartjuk.

a mit csak megkíván, még akkor is telhetetlen, leszaggatja ez apró virágokat, pusztán azért, mert kedvét leli benne.

Majd másfelé mentem egy bú-ös-bájos, édes alkonyon. A nap már bucsusókját lehelte szét a széles pusztá szép zöld szőnyegén. Kedves kép tárult szemem elé. A pusztá költészetét most kezdém érteni. Csendben bealkonyult, az égen kigyultak rendre a csillagok, fényük lágyan rezgett a langyos esti legen át. Távolból pásztorisp hangját hallám; a furulya siralmasan, égetően panaszkodott, belé lehelte a pásztorfiu összes keservét, minden bánatát. Halkan, távolról kelve hűs szálló érinté arczomat. Aztán hajammal játszva csodás mesét dudolt fülembé, panaszszal volt az ő keble is tele.

— Jó barátom, hallgasd meg szavam! Távol keletről jöttem, a kelő nap honából, hol derűsebben ragyog a napugár, hol boldogabban élhetne az ember, és úgy találtam, hogy ott sincs meglegedés. Egy pillanat és már melletted vagyok, a te gondolatodat lesem, de nem látszol nyugodtnak te sem, mint sokan mások. Bántanak az emberek ugye?

— Igen! — szóltam röviden, s ő folytatá tovább.

— Boldogtalan az ember, hiányzik neki valami. Az Isten! a végtelen Isten! Ő az, kit a vallástalan böcsélet igyekszik kiverni az embernek szívéből, hogy helyébe bálványokat emeljen. De nem! nem fog sikerülni neki, az ember szíve ezt ki nem állja, ha Istenét elveszik, összeroskad, mint az építő állvány, mely alól a támasztéko' elemeled. Te csak remélj tovább is ifju! halld a távolból jövő bánatos pásztor eneket, neki is fáj valamije, az, hogy kedvese mellett nem lehet. Nézd a ragyogó csillagokat, mily fájdalmasan rezeg fényük, mintha szemrehányást tennének megannyian a föld lakóinak, mivel kiháló félben van már az igaz, őszinte szeretet. . . .

Eddig beszélt a szellő, aztán tovább repült. Némán követtem utján gondolatban, azt hívé, hogy tán ugy boldogabb lehetnék, ha messze, nagyon messze lehetne mennem. Aztán elragadtatva élveztem a gyönyörű estét. Lelkem a természet eme szépségétől édes mámorba szenderült. Majd megszólalt az esti harang, hogy teljessé tegye az es e gyönyörét, kalap-levéve áldottam a Mindenek Urát ily kincseket érő ajándékért. . . .

Majd ismét másutt jártam, pusztuló

őszí tájon, a szomorú levélhullás idején, mikor a szél az elmulástól dalolt fájdalmasan. Lelkem az erdőbe vágyott, hol azt véltem, madárcák dala közönt. Ámde csalódtam, ők már elköltöztek egy szebb, melegebb hazába, az itteni fészek nem képes már megvédni őket a téli hideg ellen.

„Lelkem oly bánatos, szívem beteg
Mivel kicsiny madár nem lehetek;
Mivel kicsiny madár én nem vagyok
Vélők hát délfelé nem szállhatok . . .”

Egyedül maradtam a sárgult falevelekkel, melyeket tudom a dühöngő szél messzi víz magával. Messzi, talán egy kedves ház ablaka elé, hogy lássa valaki, a ház lakója, hogy tavaszra ősz következik. Hiszen magam is

„Olyan vagyok, milyen őszszel
A sárguló falevél.

A hervadt őszí tájon is az Alkoó kezét láttam, ki csodálatosan rendezte be a természet háztartását. Az elhervadt őszí levél helyett nő új levél a fán, mely talán szebb, még ragyogóbb. . . .

Minden téged dicsér és áldd a természetben én édes Istenem. A nagyvilágnak összes tárgyai hatalmadról vetélkedve beszélnek. Feléd fordul az ember tekintete a csend-

Tisza miniszterelnök és családja Bécsbe utazott fel.

Ludvig az államvasutak igazgatója csakhamar a sztrájk kiütése után lemondott állásáról.

Ápril 23.-án Budapestről a nyugati pályaudvarról katonai vonat indult d. e. 9 órakor Szegednek gyorsvonat, déli 1 órakor személyvonat ment Bécsbe. A keleti pályaudvaron a Bécsből ide vezényelt katonai vasuti ezred tartja fen a forgalmat, Hat órakor Bécsbe, 7 órakor Szabadkára, 8 órakor Aradra, 9 órakor Miskolcra indítottak el katonai vezetéssel vonatokat. Sarlay János nyugoti pályaudvari helyettes főnököt, a sztrájkolók vezetőjét Rudnay Béla főkapitány személyesen letartóztatta. A kormány a katonai kötelezettségben álló vasuti tisztviselők behívását elrendelte és a behívókat azoknak kézbesítették is, mi által katonai minőségben nagy munkaerőt nyertek, mert mint katonák nem sztrájkolhatnak.

Sátorallja-Ujhelyben katonai karhatalommal megindítottak egyvonatot katonai mozdonyvezető vezetésével.

Debreczenben minden mozdonyvezető megtagadta a szolgálatot; vasutas nincs az állomáson csak katonai. A sztrájk tanya Debreczenben egy kerben van.

A sztrájk kitörése.

ápr. 25.

A sztrájk kitörésére az szolgáltatót okot, hogy a vasutasok 20-án nagygyűlést akartak tartani Budapesten. Ezt a gyűlést azonban betiltották, a mozgalom vezetőit: Sarlay Jánost, a nyugoti pályaudvar helyettes főnökét és Turesányi Pált, az angyalföldi pályaudvar tisztviselőjét felfüggesztették állásuktól és megindították ellenük a fegyelmi vizsgálatot. Az elkeseredést még jobban fokozta az a körülmény, hogy a nagygyűlésre felsiető vasuti tiszt-

des nyári alkonyon, a holdas, csillagos éjszakan s a rózsaujú hajnalon.

Most ismét elküldéd nekünk a napsugaras tavaszt. Lány zenéje a futó csermelynek újra hangzik a homályos berekben. A virágos réteken reggeli-napestig csattog a dal a vidám földműves ajakán.

A hóvirág, kankalin, ibolya, jáczint már illatoz, a nedves avar alól kidugtak apró fejüket. A napsugár, verőfény, az ég azurja, a madárdal, a hullámzó zöld vetések, a virágok álmodozása, a susogó falombok mind, mind az Isten, a nagy Aikotónak zengnek háláéneket.

Mily szép is vagy te ébredő természet, ifjuságnak hű képe tavaszod. Szeretlek téged lelkem minden vágyával, a szív minden vonzalmával, mert tavasszal a beteg szívre is száll némi vigasz, jobban tud remélni és még mer szeretni.

Ajkam fájó csodálkozással mosolyog feléd. Esengem virágodért, mely oly kedves nekem.

Hozd, oh hozd virágidat és szórd e siralom völgyében bolyongó ember utjára, mert ott vajmi gyakran tüske szurja meg a halandó lábát a hosszú, nehéz küzdelemben.

Üdvöz, oh üdvöz légy tavasz!

viselőket és alkalmazottakat letartóztatták és tolonezházba küldötték. Mikor ezek a hírek köztudomásra jutottak, azonnal megállottak a vonatok és bekövetkezett az a sajnálatra méltó állapot, melylyel milliókra menőkárt okoztak az ország lakóinak.

Mikor a sztrájk már harmadnapos volt és a kiegyezés nem jöhetett létre, a kormány rendkívüli eszközökhöz nyult. Az összes sztrájkolókat elbocsátotta állásukból, a forgalmat pedig katonasággal akarta helyreállítani. A műszaki katonákkal vonatokat indított, felhívta a nyugalmazott vasutasokat, hogy lépjenek szolgálatba, behívta az összes tartalékos vasutasokat, hogy katonai fegyelem alatt teljesítsék köteleességüket. Ezek a kemény rendszabályok kezdték megtörni az ellenállást és már szombaton délután azt rebesgették, hogy a sztrájk vége van. Persze nem volt igaz, azonban közeledett a kibontakozás órája, és hétfőn már csakugyan megindultak a rendes vonatok, a közlekedés helyre lett állítva. A sztrájk a vasutasokra nem végződött kedvező sikerrel, nem kaptak semmit, sőt az izgatók büntetésre várhatnak.

Rákóczi itthon.

Bizonyára mindenkinek élénk emlékezetében vannak még azok a fényes ünnepek, melyekkel várnegyünk területén a magyar szabadság lelkes bajnokának, II. Rákóczi Ferencnek emlékét ünnepeltük. De nemcsak itt, hanem az egész országban megdobbant a magyarság szíve, s kegyelettel áldozott a daliás kurucz idők eme legnagyobb alakjának.

Míg itt élt, itt járt, itt lelkesített a magyar földön, tűzbe, halálba szívesen ment érte minden vitéze e honnak, midőn a számkivetés keserű kenyerét kellett ennie, együtt busult, együtt borongott vele minden kurucz lélek, gyászba borultak a honnak vértől áztatott rónái, siratták a nagy hőssel elvesztett magyar szabadságot.

És amint a távol keleten örök álomra hunyta szemeit nagy Törökországban, egy forró vágy, egy közös óhaj hatotta át nemzetékeken keresztül a hős kurucz dalák ivadékeit, az a vágy, az az óhaj, hogy hazánk nagy fiai közül ennek a legnagyobbnak e szent haza földjében porladjanak hamvai.

Dicső szabadságharcának 200 éves évfordulója ujult erővel keltette életre ezt az eszmét, fiatalok és öregek, nők és férfiak együtt lelkesültek érte, a lelkesedés hangjait imába fűzve juttatták az egék Urához, kérelem alakjában a koronás magyar király trónjának számolya elé.

Ime a közös óhaj 200 év után végre teljesülve lesz. A magyar király megértette nemzete szívének dobbanását, készséggel adta meg a beleegyezést, hogy a nagy magyar szabadsághős hamvai magyar földben aludják az örök nyugalmat. Ez a nemes tény oly hatással van a haza minden lakójára, hogy talán bármily nagy áldozatra is kész volna viszonzás fejében. A király csak népeinek szeretetét kéri.

A trón iránt való hűség, a magyar lojalitás évszázadok óta elismert erénye volt ennek a népnek. Életünket és vérünket ki-

rályunkért!... Ez a jelszó hatotta át, ez volt e-lekedeteinek irányítója. Most az a kapcsolat, mely a trón és a nemzet fiai között létezett, a koronás főnek e szép elhatározása folytán szilárdabbá vált, a magyar lelkesedés lángjai felecsapnak a trón számolyához, s áldják azt a dicső uralkodót, ki a nemzet szívének megnyilatkozásában keresi a dinasztia boldogságát.

A Rákóczi hamvainak hazaszállítására vonatkozó királyi kőzirat következőleg szól:

Kedves gróf Tisza!

A magyar történelem kiváló alakjai közül egyedül II. Rákóczi Ferenc hamvai nyugszanak idegen földben s e hamvak hazaszállítása a nemzetnek ismételtén kifejezett közóhaját képezi.

Hala legyen érte az isteni Gondviselésnek: azok az ellentétek és félreértések, a melyek súlyosan nehezédtek elődeinkre hosszú századokon át, ma már egy végkép letűnt korszak történelmi emlékeit képezik.

Király és nemzet kölcsönös bizalma és az alkotmány visszaállított békés uralma megteremtették a trón és nemzet között a sikeres egyesült munkásság alapfeltételét képező összhangot.

Keserőség nélkül gondolhatunk tehát vissza mindannyian a mögöttünk álló borús korzakra s király és nemzet egyesült kegyelete keresheti fel mindazok emlékezetét, kiknek vezető szerep jutott a letűnt küzdelmekben.

Ennélfogva utasítom, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvai hazaszállításának kérdésével foglalkozzék és erre vonatkozó javaslatait elvárom.

Kelt Bécsben, 1904. évi ápr. hó 18. án.

Ferencz József s. k.

Gróf Tisza István s. k.

H I R E K.

Buzaszentelés. Hétfőn, szent Márk napján folyt le városunkban az anyaszentegyháznak az a szokásos szertartása, melylyel évről-évre Isten áldását kéri a gazdalközönség véres verejtékkel végzett munkájának gyümölcsésére, a zöldülő mezei terményekre. Gyönyörű verőfényes tavaszi nap mosolygott le az égről, mintha csak jelezni akarta volna, hogy imátok égbe szállott, Isten meghallgatja kérésedeteket. A körmenet a zárdatemplomból a németi görög kath. templomba ment, itt végezte a szertartást *Hehelein* Károly praelátus, prépost-kanonok rendkívül nagy közönség jelenlétében. A kath. intézetek összes növendékei is ott voltak tanáraik és tanítónöikkel.

Kitüntetett kormányzó. *Oszkár* svéd király Abbáziában időzött néhány hétig. Távozása alkalmával báró *Röszner* Ervin fumei kormányzót az északi csillagrend nagykeresztjével tüntette ki. Igen melegen bucsuzott el a kormányzótól, akit megölelt és megcsókolt, egyuttal kijelentette, hogy az Abbáziában eltöltött időt életének legkedvesebb napjai közé számítja.

Képviselőválasztás. A nagybereznai kerületben a központi választmány május 4-re tüzte ki a képviselőválasztás napját. A választás egyhangú lesz, mert *Lónyay* Sándor eddig jelölt nélkül áll kormánypárti programmal. Választási elnöknek *Bánóczy* Béla ungmegyei főjegyző van ki küldve.

Megszüntetett sajtóper. A kir. törvényeszk f. évi ápr. 15. én tartott ülésében 4016.

sz. a kelt végzéssel megszüntette a *Ratkovszki* Pál főgimn. igazgató ellen *Harsányi* Sándor hírlapíró által indított sajtópert, mivel a királyi ügyész ebben az ügyben a vád képviselését át nem vette s mivel *Harsányi* Sándor a központi vizsgáló két ízben is kibocátott felhívására sem adta be a vádiratot. Ezzel a rosszakaratu támadásból keletkezett ügy befejezést nyert.

Felavatási ünnepély. A szatmári ifjak *Mária-kongregációja* május 1-én, délután 5 órakor tartja felavatási ünnepélyét a Kálvárián. A szent beszédet és a felavatási szertartást *Füstusz* Elek főgimnáziumi tanár végzi. Szertartások alatt a kongregáció kara énekel. Felavatandók: *Bukovinszky* János VIII. oszt., *Farkas* András és *Kovács* Mihály VII. oszt., *Gönczy* Miklós, *Kincsesy* Bertalan és *Ujlaky* János VI. oszt., *Czier* Antal és *Tóth* József V. oszt., *Deák* János, *Dobos* István, *Dunka* János, *Gajdos* József és *Roska* Károly IV. oszt., *Fetser* Vendel, *Ilosvay* Lajos és *Lindenmayer* János III. osztályu tanulók.

Gyászhir. *Luzsénszky* Katalin báróné e hó 20-án, életének 77-ik évében hosszas szenvedés után *Nagykárolyban* elhalt. A boldogult testvérhuga volt báró *Luzsénszky* Lejosnak, aki a vármegyei körökben egykor közkedveltségnek örvendő férfiú volt. Az agg báróné élte utolsó napjait nagy szegénységben élte le, közimunkával kereste kenyerét. — *Kubinyi* Ferenczné, szül. *Kelemen* Margit e hó 25-én délelőtt 11 órakor, életének 25-ik évében hosszas szenvedés után elhalt. Hült tetemeit tegnap délután helyezték örök nyugalomra.

Áthelyezett tanítónők. *Zomboryné Piller* Jola huszti és *Tivadarné Tanincz* Erzsébet ökörmezői állami elemi iskolai tanítónők saját kérelmekre kölcsönösen áthelyeztettek.

Megégett gyermekek. *Siket* Gábor porteleki lakos *Julianna* nevű 4 és fél éves leánya gyufával játszván, ruhája tüzet fogott, minek folytán égési sebeiben vasárnap kiszervevet. A hullát *Bodó* György nagykárolyi kir. aljárásbíró mint vizsgálóbíró jelenlétében dr. *Cukor* Lajos járási orvos és dr. *Somossi* Ignác fogházorvos boncolták fel. A vizsgálatot a gondatlan szülők e.l. n megindították. — Részegén hasonló szerencsétlenség történt. *Uganyis* ifj. *Lung* Györgynek 5 éves *Demeter* nevű fiacskája társaival gyufával babrált és a játszópajtások meggyújtották ruháját, minek folytán a szegény gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azokba bele halt. Az orvos-rendőri vizsgálatot dr. *Cukor* Lajos járásorvos és *N. Szabó* István tb. szolgabíró teljesítették. A vizsgálatot ez ügyben is megindították.

Nagybánya város ujonczjutaléka. A Nagybánya városi 1903-ik évi ujonczozás ápril hó 18. és 19. napjain tartott meg *Nagy* Sándor tb. vármegyei főjegyző elnöklése alatt. Nagybánya város a közös hadsereg részére 29 ujonczot, a honvédség részére pedig 9 ujonczot volt köteles kiállítani, melyre besoroztatott a közös hadsereg javára fentálló 7 jóbavétel beszámításával 29 közös hadseregbeli ujoncz, és a honvédség javára fentálló 2 jóbavétel beszámításával 9 honvéd, és a póttartalékhoz 3 ujoncz.

Szigeti József Szatmár

Lakás és iroda *Bányai-ut 12.*
 hat. eng. ház- és birtok-eladási, törlesztési
 jelzalogkölcson-közvetítési irodája.

Változás egy szerkesztőségben.

Ruprecht Sándor, a Szatmár és Vidéke munkatársa kilépett a szerkesztésből és helyét *Csomay* Győző foglalta el.

Egy újabb sztrájk. Ugy látszik, hogy a sztrájkolás korszakát éljük. Ragadós mint a járványos betegség. Főleg a munkások fogékonyak legjobban iránta. Egy-két kolompos elegendő, hogy belekergesse valamennyit. Hétfőn reggel városunkban a téglagyári munkások szüntették be a munkát. A rendőrség megkísérelte a békés kiegyezést, de *Faraó* ivadékaik nem hajlandók visszatérni az abban hagyott munkához. A rendőrség a bügöbb és nyelvebb agitálókat pártfogásába vette. — A szatmári hegyen a szőlőmunkások mondták ki a sztrájkot s kiverték a szőlők ből a dolgozó munkásokat is.

Véres verekedés. Szombaton délelőtt a berendi legények jöttek be sorozásra. Négyes, ötös sorokban botokkal felfegyverkezve vígan haladtak a *Széchenyi-úczan* a keramiton a szekérut közepén. Épen a püspöki palota előtt egy szekér jött velök szembe, amelynek semmi szín alatt nem akartak kitérni. Azt hitték, hogy Szatmáron is ők az urak, akárcsak Berenden. No meg aztán sorozásra jönnek! . . . Ki parancsol akkor a legénynek? . . . A szokeren két ember ült, úgy látszik, azok is nyakas ficzkók lehettek, mert neki hajtottak a vígan danolászó truppnak. Ebben a pillanatban 15—20 legény botokkal rohant a szekérnek és a rajta ülőket ütlegelni kezdtek. Ezek sem voltak restek, kapát ragadtak és ha a rendőrség hirtelen ki nem jön, talán emberéletbe kerülhetett volna. A városházán azonban rögtön megtudták, s maga az őrmester rohant rendőrökkel a verekedés helyére és a rakoncátlan legényeket pártfogásába vette.

Felmentett üzletvezető. *Gavrillás* Gábort, a nagysikárlói fogyasztási és értékesítő szövetkezet üzletvezetőjét azzal vádolták, hogy a kezelése alatt álló pénztárt meglopota. Mult év okt. 20-án ugyanis az üzlet ajtaját felfeszítve találák és a pénzből 360 korona hiányzott. A gyanu *Gavrillásra* irányult, ki a harmadik szobában aludt és nem vett észre semmit. A törvényszék a büntényt nem látta beigazoltnak és a vádlott üzletvezetőt felmentette.

Elnapolt főtárgyalás. *Kállay* Ödön és társa ellen parvudat vésége miatt kitűzött végtárgyalást a törvényszék a vasúti sztrájk miatt elnapolta.

Nem fogtak kezét. *Balog* Géza és öccse *Gusztáv* avasföldfalusi gubás segédek ez év január 31-én este, amint egy háztól kijöttek, összetalálkoztak több falusi legényekkel, akiket jó estével és kézfogással köszöntöttek. A legények közt ott volt ifj. *Pataki* József is, ezzel azonban nem fogtak kezét, mert a szüleik régóta ellenséges viszonyban élnek. A mellözött legény emiatt annyira dühbe jött, hogy dorongot ragadott és elkezdte a két testvért ütlegelni. Ezek sem voltak restek és követették az adott példát. A verekedés hevében egy árokba estek, hol *Balogh* Géza előrántotta a zsebében levő kést és *Patakiba* szurta. Most vonta felelősségre a kir. törvényszék, mely öt 3 hónapi fogház fő és 20 korona mellékbüntetésre, öccsét, *Gusztávot* egy hónapi fogház fő és 20 korona mellékbüntetésre ítélte.

Bűnügyi főtárgyalások.

Ápril 28-án *Mitner* Istvan ellen vétkes bukás és csalás, *Kovács* Mihály ellen csalás. *Vakares* Róza ellen lopás büntette miatt. Ápril 29-én *Kviatkovszky* Károly, *Brán* Mari, *Domokos* Sándor, *Bandula* Péter és társai ellen lopás, *Kővári* Lád Sándor ellen köz és magánokirat hamisítás büntette miatt. Május 2-án *Buhaj* Istvan elleni súlyos testi sértés, *Szabó* Ágoston ellen magánokirat hamisítás, *Varga* Mihály ellen magánlak megsértésének büntette, *Krusnyir* Lajos ellen rablás büntette miatt.

Elvi döntések. A kereskedelemügyi miniszterium legújabb elvi döntései iparügyekben a következők: Az iparossegéd elbocsátási bizonyítványában a segéd erkölcsi magaviseletére vonatkozó megjegyzések, a miniszterium határozata értelmében, csak a segéd egyenes kívánságára vehetők föl. — A sztrájk. Tömeges munkabeszüntetés alkalmazásával a munkaviszony fönállása vagy megszünése és ez okból folyó jogkövetkezmények akképp bírálendók ol, mintha az egyéni elhatározás és cselekmény, mely a munkaviszonyra kihat, nem a tömeges munkabeszüntetésnek (sztrájk) lenne a következménye.

A pletyka. Szorgalmas, törekvő varróleányról szól az ének, ki keserves munkájával tartotta fenn magát öreg anyjával együtt. A szobaur régon szerette a különben jó nevelésű leánykát, úgy, hogy el is jegyezte. A boldogság fészkeinek lehetett nevezni a szerény kis lakást, ahol az egyik szobában a házi kisasszony kereste a mindennapi kenyeret, a másikban pedig a szigorló orvos vőlegény bujta a könyveket, hogy minél előbb megszerezze az orvosi oklevelet. Már az orvossá avatás nagy napja is közel volt, midőn egy napon a szomszédasszonyok valamelyike besugta a vőlegénynek, hogy menyasszonya minden hónapban egy titkos levelet kap szines boritékban egy nagy úrtól és óva intette a házasságra való lépéstől. A vőlegény kétségbeesve vallatásra fogta menyasszonyát, ki beismerte, hogy minden hónapban kap szines boritékban egy-egy levelet, de hogy kitől, ezt csak az orvosi diploma elnyerése után fogja neki megvallani. A várva-várt nap is bekövetkezett s most már a vőlegény követelte, hogy menyasszonya váltaná beigéretét. Épen elő akarta szedni a gyanúsító „corpus delicti“-ket, midőn az ajtón kopogtatnak és két ur örömtől sugárzó arccal jelenti, hogy eljöttek *Török* A. és *Társa* budapesti bankházából, hogy a mai huzáson nyert nagy fönyerményt a sorsjegy visszaadása ellenében kifizessék. Ekkor azután a menyasszony, aki véletlenül összerakta a *Török* bankháztól havonta érkező szines boritéku leveleket, bebizonyította vőlegényének, hogy nem valami titokzatos levelek voltak ezek, hanem a szerencsés *Török* bankház, Budapest, *Teréz* körut 46. szám alatti főüzletéből jöttek, ahol sorsjegyeit vásárolta és csak a pletyka akarta rosszakaratával szerencséjétől megfosztani.

Rendelet. Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. törvényezikk 3. § a alapján a belügyi és földmívelésügyi miniszter urakkal, illetve a horvát-szlavon-dalmát bán urral egyetértőleg a hivatali elődöm által mult évi június hó 13-án 28559. szám alatt kibocsátott II. A. 1) pontjához kiegészítéskép, annak r) alpontja gyanánt a következő rendelkezést fűzöm: r) Az 1898. évi XIII. törvényezikk alapján ala-

A ki házat, birtokot és erdőt venni vagy eladni kényelmesen (mérsékelt közvetítési díj mellett) ohajt, ugyszintén birtokra vagy házra olesó **törlesztéses jelzalogkölcson** akar, vagy bárminő helybeli vagy vidéki **részvényre** van szüksége, vagy azokat **eladni** akarja, e czéggel lépjen érintkezésbe és meg fog róla győződni, hogy kiterjedt előnyös ismerettség folytán hivatásának megfelelő. — **Vidékre axonnal válaszol.**

kult ipari és gazdasági hitelszövetkezetek közül, valamint a hasonló célú és hasonló keretekben működő egyéb ipari és gazdasági előleg- és hitelegyletek közül azok, a melyeknél az üzleti tevékenység kizárólag a vásár- és ünnepnapok néhány órájára szorítkozik, a melyek tehát köznapokon egyáltalán nem állanak a közönség rendelkezésére és a melyek nem rendelkeznek saját állandó személyzettel, vásárnapokon nyitva tarthatók, s a rendes üzletmenettel járó összes teendőiket végezhetik. Megjegyzem azonban, hogy ez a rendelkezés nem vonatkozik nyersanyag-beszerező, fogyasztó, vagy egyéb rendszeres üzletvitellel foglalkozó szövetkezetekre vagy szövetkezeti raktárakra, sem pedig hitelnyújtással hétköznapiakon is foglalkozó, tehát rendszeres üzletvitellel bíró hitelszövetkezetekre, vagy hitelegyletekre. Budapest, 1904. évi április 8 án. Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter.

Vásároljon osztálysorsjegyet *Lövinger Józsefnél* Szatmár, Deák-tér 17.

Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk lapunk hirdetései között *Baer Sámuel* aszfalt és cement áru gyáros hirdetését.

IRODALOM.

Rövid halotti beszédek. A szatmári egyházmegye két áldozópapja által fordítva. **Második kiadás.** A mű használhatóságát eléggé bizonyítja, hogy az első kiadás másfél év alatt teljesen elfogyott. **Az új kiadás 22 sz. beszéddel megrövidítve.** 12 iv 8°. Ára 2 K (e. e. 3 ss.) Vásonba díszesen kötve 2 K 60 f. e.) 4 ss.)

Esketési beszédek. Irinyi Tamás dr. theol. tanár kiadása. 100 sz. beszéd. Függetlenül aranyenyegzői beszédek. 29 iv 8°. A bírálók által dicsérettel fogadva. Ára füzve (az árat előzetesen beküldőknek bér. szálítva) 4 K (e. 6 ss.)

Zászlónk. Az áprilisi Zászlónk híven a tavaszi hangulathoz friss, ruganyos életkedvvel köszöntött be olvasóhoz. Maga a mindig megújuló ezimlap ezuttal új kiindulásra ösztönzi az ifjú lelkeket. Máriás nemzeti lobogó patogó szárnyai alatt izmos karu leventék röpködnek sajkájukat tova a fölkelő nap fényével megaranyozott hullámokon. Érdekes, hogy a két röpködő esónak neve éppen „Előre”, „Ifjuság.” — Czikk van bőven a kép egész sorag. Elbeszélés a keresztény előidőkkel, értekezés a sárga fajról, (ezt maga a Kinát Japánt bejárta Majláth Géza gróf írta). Leírás a legmagasabb állatról, a condensált ételekről, a hunczut Mukiról, a világ legelső labdarugóiról, az orosz-japán háborúról, a villamos lámpa titkairól, a tengeri csatákról, az ifjuság vallásos mozgalmairól, talány, pályázat, komikus és komoly dolgok. Mindez oly alakban és módon, hogy egész család talál olvasni, épülni valót benne. Ebből a szempontból különösen fölhívjuk a gondos szülőök figyelmét a bámulatosan olvasó lapra, melyből mutaványszámot ingyen kapnak. 2 korona beküldése ellenében pedig az eddig megjelent összes számokat s a hátralevőket is megküldi a *Zászlónk* kiadóhivatala (Budapest, VII. Damjanich u. 50.)

A legkitünőbbnek elismert és a legkiválóbb orvos tanárok által gyógyszernek ajánlott,
Planat & Co., Cognac
ozég
garantált tiszta borparlatának, kizárólagos raktára, eredeti gyári áron
BARTÓK LÁSZLÓ Drogeria Szatmár,
Direct import: Jamaica rumok és legfinomabb theák.

Rövid halotti beszédek

második kiadása

írta: **Irinyi Tamás** dr., theol. tanár.

Kapható:

A „Pázmány-sajtóban”.

Ára 2 korona.

Mindenütt jó, de legjobb otthon.

Aki az osztálysorsjátékon játszani óhajt, az legjobban cselekszi, ha a sorsjegyet otthon, megbízható helyről szerzi be, és nem fordul idegenbe ismeretlenekhez.

Vevőim a nyereményt 3 nap alatt készpénzben átvehetik.

A megrendelt sorsjegyet kívánatra helyben is postán küldöm és csatolok mindenkor mellé postatakarékpénztári lapot és hivatalos nyereményjegyzéket.

Költséget nem számítok fel semmit.

Legnagyobb titoktartást biztosítva, b. rendelményeit kérve, marad am

kiváló tisztelettel:

Lövinger József
Szatmár, Deák tér 17.

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:
a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 kor. főnyereményt a 74366. sz. sorsj.-re	a 80.000 kor. főnyereményt a 83061. sz. sorsj.-re
a 100.000 " " a 52528. " " a 70.000 " " a 81161. " "	a 70.000 " " az 5498. " "
a 100.000 " " a 94780. " " a 60.000 " " az 51613. " "	a 60.000 " " a 76347. " "
a 90.000 " " a 109780. " " a 60.000 " " az 51613. " "	a 60.000 " " a 76347. " "
a 90.000 " " a 83610. " " a 50.000 " " a 4036. " "	a 50.000 " " a 4036. " "
a 90.000 " " a 92787. " " a 50.000 " " a 4036. " "	a 50.000 " " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14 osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény jut
és összesen egy hatalmas összeget.

14 millió 459.000 koronát sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 1 á 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000 kor. és még sok egyéb; összesen 55.000, nyeremény és jutalom 14.459.000 kor. összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek törzszerű árai:

1/3 eredeti sorsjegy frt. — .75 vagy korona 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy korona 3.—
1/2 " " " 3.— " " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi május hó 2-ig bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletci: Központ: **Teréz-körút 46/a. I. fiók:**
Váci-körút 4/a. II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm melékelem bankjegyekben (bélyegekb. n.) } A nem tetsző törlendő.

Pontos ezim.

Az eddig nálam vásárolt sorsjegyekkel következő nyereményeket nyerték

68835 sz. 10000 K	78798 sz. 1000 K
28785 " 5000 "	73561 " 1000 "
65974 " 2000 "	48779 " 500 "
18337 " 2000 "	53498 " 500 "
18477 " 2000 "	16850 " 500 "
9945 " 1000 "	53479 " 500 "
73201 " 1000 "	48786 " 500 "
43251 " 1000 "	28787 " 500 "

Szerencse naptár

1	3121	11	48778	21	48779
2	14023 ³ / ₄	12	48777	22	73564
3	16828	13	52118	23	90938
4	18476	14	66601	24	64704
5	18480	15	49128 ² / ₂	25	16848
6	18496	16	53479	26	48800
7	23944 ¹ / ₄	17	73560	27	53500
8	28788 ³ / ₄	18	48797	28	73561
9	33353	19	53477	29	23412 ¹ / ₄
10	43252 ¹ / ₄	20	73563	30	43254 ¹ / ₄
				31	48780

Ezen számok kizárólag *Lövinger Józsefnél* kaphatók.

A sorsjegyek árai:

Egy nyolczad 1 kor. 50 fill., egy negyed 3 kor., egy fél 6 kor., egy egész 12 kor.

Huzás már május 17. és 18-án.

Az esetleges biztonság kedvéért, kérem a fenti számokra megrendelését azonnal, vagy legkésőbb május hó 12-ig eszközölni.

5 koronáért

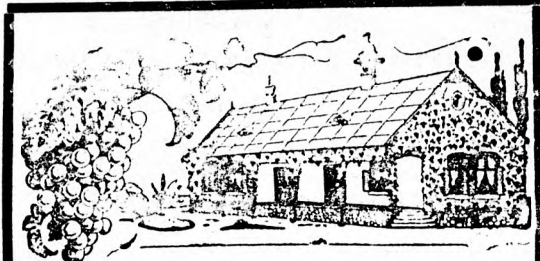
küldök 4 1/2 kilo (kb. 50 db) kevéssé meg-
sérült finom enyhe

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezed,
jaszmin, és gyöngyvirágból szépen össze-
valogatva. A pénz előze és beküldése
esetén vagy utánvétel küldi:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédi utca 3 szám

S Z Ö L Ö L U G A S T

ültessünk minden ház mellé
és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind
kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem
hoz, ezer, sokan nem érnek el eredényét eddig. Hol lugasnak
alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják hazukat az egész
szőlőérés idején a legkínzóbb muskataly és más edes szőlők l.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház,
melynek fala mellett a legsekélyebb gondozással felnevelhető
nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek
sib, a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is
elfoglalna az egyebbre használható részekből. Ez a leghálada-
tosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomtu ka-
talogus barkáncok ingyen és bérmentve küldetnek meg, aki czímet
egy levelezőlapon tudatja.

Cz m:

Érmelléki első szőlőültető Nagy-Kágya,
u. p. Székelyhid.

PÁZMÁNY-SAJTÓ KÖNYVNYOMDA

SZATMÁR, ISKOLA-köz 3.

Készít mindennemű nyomda
szakosa vágó munkákat a legjutá-
nyosabb árak mellett.

Vidéki megrendeléseket azonna
készít s továbbít.

EGYHÁZI, ISKOLAI nyomtat-
ványokból NAGY RAKTÁR.
IRODAISZEREK s PAPIROK a
LEGOLCSÓBB ÁRON
szerezhetők be.

Ugyanitt rendelhető meg a

"H E T I S Z E M L E"

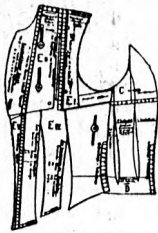
politikai lap is,

melynek előfizetési ára egész évre
6 kor. Tanítók- és Iparosoknak 4 kor.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, fáradság
nélkül készítheti ruháját a **GUSCHELBAUER ANTAL** féle

Szabályozható Női Derék Szabászati Készülék

Gyári jegy

segélyével, *anélkül*, hogy a *szabászati rajzot*
megtanulta volna. Eme készülék minden testalkat
részére szabályozható. — *Akadémián vizsgáztam.*
Számos elismerő levelet kaptam minden or-
szágból. Minden államban törvényileg védve és *szab-*
adalmazva.

Egy készülék ára 3 korona utánvétel mellett

Guschelbauer Antal Sopron.

Magyarazatok ingyen lesznek küldve.

Képviselők minden helyiségben kerestetnek.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vöröskereszt“-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Paris, London, Madrid, brüssel, Bo-
logne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Wallergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciu-
mok, cingulusok nagy választékban. Vala-
mennyi készítmény a legjobb anyagból
tartós és díszes kivitelben **szövetek méter**
számra is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után **o l e s ó n** szállítatnak
Arjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

Czement lapok

Alap. 1890.

Beer Sámuel

SZATMÁR, központ Berossényi-utca 40.

Raktárak: Kisfaludi utca és Atilla utca. Szám-
talan elismerő levél egyházak és hatóságoktól.

Terv és költségvetés díjtalan.

Munkáimért teljes felelőséget vállalok.

Aszfalt, cement-árugyáros, mozaik, terrassó

és cementlap burkolatok; esőmészölt beton

munkák, hidak, csatornázások és nedves fa-

lak aszfalttal szárassá tételé.

Ajánlok:

I. r. Boocsinyi portland czement 100 kg. 4 K 90 fill.
I. r. Boocsinyi román-czement 100 kg. 3 K 10 fill.
Lédetzi portland-czement 100 kg. 4 K 80 fill.

Czement lapok

Alap. 1890.

„LAXATIN“

czukorka

egy igen kellemes és felette **enyhe hatású**

hashajtószer,

mely úgy **gyermek-nél,** mint **felnőtteknél** hasznosnak bizonyult.

Orvosok ajánlják és rendelik betegeknek.

Kapható 70 fillérért eredeti dobozokban.

Készítője:

Horváth József

gyógyszerész

Szatmár-Németi.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: **köszvény, reuma, atshma** (nehéz lélegzés) **álmatlanság, fulzugás, nehéz hallás, epilepsia** (eskór) **idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetlenség, influenza,** valamint minden **ideg-betegségnél.** Azon beteg, aki 88.503. sz. készülékem által legfeljebb **44 nap alatt** meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmisenem használt, ott kérem az én kés ülökomet megkísérteni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknel alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknel alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküldi utányvételt vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII. Bez-ródi-utca 3 szám.

Tüzifa-eladás,

három éves vágású

I rendű hasáb,

cser,- bükk- és gyertyán

köbméterje házhoz szállítva

..... 5 kor. 50 fill.

10 köbméter házhoz szállítva

..... 54 kor. — fill.

Legkevesebb 2 köbméter szállítható.

Megrendelhető a Szatmár-erdődi

h. é. vasut üzletkezelőségnel,

Szatmár, Teleky-utca 3. sz.

és a Szatmár-Németi-i Ipari

Hitelszövetkezet Árucarnokában

Deák-tér 5-ik szám.

HIRDETÉSEK a legjutányosabb árban vétetnek fel lapunk kiadóhivatalában.

Czimbkártyák	Ügyvédi nyomtatványok	Névjegyek
Gyászlapok	Árjegyzékek	Levelező-Lapok
Szállítási bárczák		ÉTLAPOK
Feltűnő falragaszok		Eljegyzési és esketési meghívók
Báli meghívók		SZÁMLÁK
Borítékok czimnyomással		Levélpapírok művészies kivitelben
==== Könyvkötészeti munkák készítettése! =====		
„Pázmány-sajtó“		Szatmár, Iskola-köz 3. szám. KÖNYVNYOMDA, papir- és nyomtatványraktár.
==== Könyvnyomdai munkák felvétele. =====		
Művek kinyomtatása		Havi- és folyóiratok
TÁNCZRENDEK		Csomagoló papírok czégnomással
Üzleti körlevelek		Táblázatok
<i>Kisérő levelek</i>	Pontos kiszolgálás!	Belépti-jegyek
Reclam-kártyák		Szalag-aranyozások
Rovatozott iven készítése		Felszólító levelek.
Szolid árak!		

COLOSSEUM VÉRTANUI

Képek a római amphitheatrum történetéből.

Irta:

Tiszt. O' Reylly A. J.

apostoli hittérítő St. Maryban, a Fokföldön. ***

Fordította:

Matyeczó Theodor.

Ára 2 korona 40 fillér.

Kapható:

A „Pázmány-sajtó“-ban.

Egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tuhalmazott raktáramból világhírű s kikválóságukért általánosan kedvelt **mexikói ezüst-árukat** és pedig 6 drb. mexikói ezüst asztali kés. 6 drb. mexikói evővillát, 6 drb. mexikói evőkanalat, 12 drb. mexikói ezüst távcskanalat, 6 drb. kiváló desszertkest, 6 drb. kiváló desszert villát, 1. drb. mexikói ezüst lev. esmerítő kanál, 1 drb. ezüst tejmerítő kanál, 2 drb. elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 drb összesen **csak frt. 650.**

Minden megrendelő ezenkívül **jutalomképen** egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordképességű **háztartási mérleget** kap **teljesen díjtalanul.** A **mexikói ezüst** egy teljesen fehér fém, (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Scheffer D. Sándor Budapest, Bezerédi-u. 3.

és szájviz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve, **készíték egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany foglalványon.**

!!! Kivánatra szájpád nélkül !!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legujabban feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül. Rendelek d. e. 8 óratól d. u. 5-ig.

Albisi Bakcsy Domokos,
orvos-fogorvos.

és szájviz.

? Miért ?

nevezik

G a e d i c k e

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki

Mert ott a **602.000** kor. jutalmat

Mert ott 3-szor a **400.000** „ főnyereményt

Mert ott 3-szor a **100.000** „ „

Mert ott 1-szer a **70.000** „ „

Mert ott 4-szer a **60.000** „ „

Mert ott 3-szor a **30.000** „ „

Mert ott 5-ször a **25.000** „ „

Mert ott 10-szer a **20.000** „ „

nyerték és —

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztálysorsjáték május 17. és 18-án megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ sorsjegyeket

12.— 6.— 3.— 1.50 koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11. szám.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálok.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Szíveskedjék czimemre I. osztályu eredeti **Magy. kir. szab. osztálysorsjegyet** a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték : korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Név
Állás
Lakhely
Utolsó posta

A nem kívánt módzat törölendő